

Съдържание:

Фокус

Център „Амалипе“ отбеляза Международния ден на толерантността с различни инициативи в цялата страна - стр. 1-2

Възхитително представяне на ученици от ученическите парламенти на тържествена церемония в Страсбург по повод поемането на председателството от България - стр. 1-5

Наблюдател

Париж е светът и светът е Париж - стр. 1

Комитетът на ОП Развитие на човешките ресурси одобри нови операции в областите заетост и социално включване - стр. 1-4

Университетът Уорик бе домакин на втората международна среща по проект EDU-FIN - стр. 3

КХЕРЕ (У ДОМА)

Първа работна среща по проект „LAD - Език за превенция на отпадането от училище“ - стр. 4

Проект „Дигитална културна съкровищница „Север +“ - стр. 5

Дари радост на деца, възрастни и самотни хора с уверждения! - стр. 8

Основан бе Доброволчески клуб „Слънце за всеки“ - стр. 3-7

Училище

Семинари по СИП „Фолклор на етносите - Ромски фолклор“ събраха учители от цяла България - стр. 6

Две обучения за родители от цяла България се проведоха през ноември - стр. 6

Регионални директорски срещи по проект „Всеки ученик ще бъде отличник“ - стр. 8

РОМСКО ЗДРАВЕ

Анализ на реформите в здравеопазването и тяхното отражение върху ромската общност в република България през 2015 година - стр. 6-7

Focus

ФОКУС

Център „Амалипе“ отбеляза Международния ден на толерантността с различни инициативи в цялата страна

Център „Амалипе“ отбеляза Международния ден на толерантността през 2015 под мотото „Различни, но заедно“. В кампанията се включиха Центровете за развитие на общността, Младежките клубове към ЦМЕДТ „Амалипе“ и студенти доброволци от ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“, специалност „Начална и предучилищна педагогика“, с академичен наставник доц. дпн. Мариана Манева.

Ето как премина кампанията по места: ЦРО-В.Търново

От 16:00 ч. на 16 Ноември, в парк „Марно поле“ във Велико Търново, се отбеляза Международния ден на толерантността от доброволците към ЦРО – Велико Търново и студентите

продължава на стр. 2 >>

НАБЛЮДАТЕЛ

Париж е светът и светът е Париж

Няма как човек да не е съпричастен с това, което се случи! Няма как да не скърбиш за жертвите, независимо дали са 1, 10, 100 или 1000. Защото всяка една от жертвите има лице, близки, мечти... И това лице можеше да е на всеки един от нас, никой не е застрахован. Това от което можем да се застраховаме обаче е да не позволим терористите да спечелят своята битка – да ни накарат да се страхуваме. А страхът подклажда омразата, стереотипите и отхвърлянето. Ако терористите успеят да постигнат това, ще са постигнали целта си, защото ще са успели да противопоставят Париж на Ню Йорк, Бейрут, Анкара, Сомалия, Мадрид ... А всъщност Ню Йорк, Бейрут, Анкара, Сомалия и Мадрид също са Париж и Париж е Мадрид, Сомалия, Анкара, Бейрут и Ню Йорк. Париж е светът и светът е Париж, защото всички сме съпричастни и солидарни с парижани, защото без значение в коя част на света се намираме, каква религия изповядваме и от какъв етнос произлизаме, ние имаме общи ценности, които се противопоставят на омразата, насилието и тероризма.

„Питам се – рече той – дали звездите не са осветени, за да може всеки да намери някой ден своята. Виж моята планета. Тя е точно над нас... Но колко е далеч!“

(Малкият принц)

Focus

ФОКУС

Възхитително представяне на ученици от ученическите парламенти на тържествена церемония в Страсбург по повод поемането на председателството от България

На 23 ноември седем председатели на ученически парламенти, създадени към училища, включени в програмата „Всеки ученик ще бъде отличник“ на Център Амалипе взеха участие в церемонията по поемането на председателството на Съвета на Европа от България и организираният във връзка с нея Коледен базар. Събитието бе съорганизирано от Европейската асоциация „Кирил и Методий“ и българското училище в Страсбург. Представянето на младежите бе впечатляващо: енергия, иновативност, толерантност и вяра в бъдещето - все неща, от които Европа има остра нужда днес.

Българската група бе тържествено представена от посланика на Република България във Франция, г-жа Катя Тодорова и Христо Христов, организатор на събитието. Учениците Стефан Станев (омбудсман в СОУ „Иван Момчилов“, гр. Елена, Стоян Петров (ПГЛПЕХТ, гр. Ямбол), Йорданка Георгиева (СОУ „Цанко Церковски“, с. Никола Козлево), Ангелина Грозева (СОУ „Неофит

продължава на стр. 5 >>

НАБЛЮДАТЕЛ

Комитетът на ОП Развитие на човешките ресурси одобри нови операции в областите заетост и социално включване

На своето трето редовно заседание, проведено се на 10 и 11 ноември в гр. Правец, Комитетът за наблюдение на ОП „Развитие на човешките ресурси“ одобри 13 нови операции.

В сферата на пазара на труда беше одобрена операция „Обучение на възрастни, преминали курсове на ограмотояване“ с бюджет 10 млн. лв. Тя е насочена към интеграцията на уязвими групи като дългосрочно безработните и лицата в трудоспособна възраст, които са с основно и по-ниско образование или са без образование. В контекста на усилията, които държавите-членки полагат за борба с младежката безработица и реализирането на инициативата „Гаранция за младежта“, приоритетно в дейности за обучение и насочване и подпомагане за наемане на работа ще бъдат включвани безработни младежи на възраст до 24 г. вкл.

продължава на стр. 4 >>

>>> продължава от стр. 1

Focus

ФОКУС

Център „Амалипе“ отбеляза Международния ден на толерантността с различни инициативи в цялата страна

от ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“, които показаха пред 5-ти корпус на ВТУ, че независимо от това къде живеем, каква религия изповядваме, какви сме, ние всички искаме да споделим с другите нашия свят, нашите ценности. Съпричастни и толерантни сме, когато подадем ръка за поздрав и приемем чуждото послание. Те раздадоха флаери с 10-те златни правила за толерантност и всеки гражданин имаше възможността да напише личното си послание.

Местен клуб – Горна Оряховица:

Театрална постановка с участие на български и ромски деца се проведе на 16 Ноември 2015 г., от 12:30 ч. в ОУ „Паисий Хилендарски“, кв. Гарата, Горна Оряховица.

Местен клуб - Леденик

Учениците от 1 до 8 клас в ОУ „Васил Левски“ с. Леденик, на 16 Ноември дадоха началото на инициативи за изработването на колаж и направата на тениска, посветена на толерантността, рисунки и игри, свързани с толерантността. Местния модератор изнесе лекция „За смисъла на толерантността, за смисъла да учиш и за смисъла да успееш“ пред възпитаниците на ОУ „Васил Левски“ с. Леденик.

ЦРО-Павликени

ОУ «Бачо Киро» град Бяла Черква, съвместно с местният клуб за развитие на общността град Бяла Черква, с. Батак и ЦРО град Павликени отбелязаха Международния ден на толерантността. Учениците написаха своите послания за доброта, толерантността и уважението, в отбелязване се включиха и доброволци от местната общност. Тази кампания цели да покаже, че всички хора са еднакви и трябва да има толерантност между тях. Най-искрени са децата и за това те написаха това, което мислят – да бъдат по добри и отзивчиви.

Ето част от посланията, които децата написаха.

Да бъдем по добри..

Да сме толерантни..

Да се уважаваме..

Да учим повече..

Да се уважава ме и да не се караме...

ЦРО - Бяла Слатина и ЦРО - Кнежа

Студенти от гр. Бяла Слатина и околните села преминаха през централната градска част и раздадоха послания изработени от ученици от НУ «Христо Смирненски» на минувачите. Посланията бяха свързани с толерантността, а студентите ги раздаваха. В края на събитието всички младежи се събраха на площада пред Община Бяла Слатина и заедно пуснаха балони във въздуха. Денят на толерантността бе отбелязан и чрез съвместна инициатива от Центровете с провеждане на футболна среща в знак на толерантност.

ЦРО - Стражица

На 16.11.2015 г. Център за развитие на общността - Стражица, отбеляза „Международният ден на „ТОЛЕРАНТНОСТТА“, в СОУ „Ангел Каралийчев“. Госпожа Пенка Дачева, презентира „Какво е да си толерантен“. ЦРО - Стражица заедно с доброволци нарисоваха табло на толерантността. Учениците от VI-ти клас имаха възможността да изкажат своите виждания и разбирания за толерантността, какво е тя и, че независимо от многообразието в света ни, колко пъстър и красив е живота, колко различни начини има да изразим себе си. Независимо къде живеем, в какво вярваме, дали имаме някакво увреждане, всички искаме едно и също - да споделим с другите своя свят, чувства,

възможности, красотата, която притежаваме, да може да дадем някому любовта си. Точно тези прилики ни обединяват и ни подтикват да бъдем толерантни. Толерантността е отношение към нещата, начин да приемем различното от нас, като му дадем свобода да бъде себе си. Толерантността е търпимост, приемане, разбиране, уважение.

Местен клуб в с. Виноград ще отбележат деня на толерантността с рисунки на деца от ОУ „Св. Климент Охридски“ с. Виноград.

ЦРО - Етрополе

В СОУ „Христо Ясенев“ гр. Етрополе, ученици от 1 до 8 клас ще вземат участие в отбелязването на Международния ден на толерантността, с рисунки на асфалта, послания за толерантност, раздаване на флаери и игри в двора на училището.

ЦРО-Камено

Кампания по случай Международния ден на толерантността се проведе и в Камено. Неуморните доброволци на Център за развитие на общността - гр. Камено към Център Амалипе нарисоваха плакат специално за празника и раздадоха балони с позитивни мисли и послания на малки и големи в градската градина.

Честването на Деня на толерантността, 16-ти ноември, започна още през изминалата седмица в училищната мрежа на Център „Амалипе“ в различни кътчета в България. Всяко училище избра различни дейности, с които да се включи в инициативата.

На 12-ти ноември учениците от ОУ «Отец Паисий», с. Борован пяха, рецитираха и рисуваха, изразявайки своята Толерантност един към друг.

Учениците от ОУ с. Девене заявиха на 13-ти ноември - «Ние сме толерантни!». В същият ден, своите послания за толерантност отправиха и учениците от ОУ «Цанко Церковски», с. Средище.

На 16-ти ноември, ученици-стипендианти по програма «Равен шанс» от СОУ «Св. Климент Охридски», гр. Симеоновград организираха инициатива, наречена «Дърво на толерантността». Те приканиха съучениците си да закачат своите пожелания за празника на дървото.

Следват още редица събития, провели се на 16-ти ноември

В ОУ «Бачо Киро» гр. Бяла Черква се проведе съвместна кампания с местния клуб и ЦРО гр. Павликени. Учениците написаха своите послания за доброта, толерантност и уважение.

Под надслов «Пеем и танцуваме заедно» мина празничният концерт във Второ начално училище «Васил Левски», гр. Омуртаг. Децата показаха завидни танцуващи умения и сръчност.

Децата от 3 ПИГ при ОУ «Св. Климент Охридски», гр. Павликени рисуваха и писаха на тема «Какво означава да съм толерантен» после всички получиха грамоти за активно участие.

Подготовката за Международният ден на толерантността в СОУ «Св. св. Кирил и Методий» гр. Златарица тази година започна седмица преди датата с различни дейности. Мотото на кампанията беше «Ние сме толерантни, а вие?». Тя обхвана всички ученици от 1 до 8 клас, където под формата на игри, казуси, ролеви игри, филми децата показаха и се научаваха да бъдат по-добри и по-отговорни. „Заразата“ предадоха и на съученици си, приятели, учители, родители.

През почивните дни учениците, посещаващи Детски център се ангажираха в изработването на постер и разноцветни сърчица с красиво написани послания за толерантността, защото тя е качеството, което ни прави повече хора!

На 16 ноември шестокласници посетиха сградата на общината и подариха сърчицата с посланията на служителите, които останаха изненадани и възхитени от детската инициатива. А постера поставиха на входа на сградата, за да се чете от всеки, който я посети. „Многообразието в света ни учи да сме толерантни, показва ни колко е пъстър животът и колко много и различни начини има да изразим себе си.“

В СОУ „Хан Исперих“ в гр. Нови пазар учениците от СИП „Фолклор на етносите“ и ученици от 2-ри и 4-ти клас отбелязаха Деня на толерантността с представянето на театралната постановка „Да бъдем толерантни“.

„Опознай различните от теб“

„Търпение, доброжелателност, разбиране“

„Не бъди безразличен“

Това са само част от посланията, поставени върху изработените цветя, които днес учениците, участващи в СИП „Фолклор на етносите – Ромски фолклор“ от трети клас подариха на свои съученици, учители и жители на гр. Върбица.

Ученици от СОУ „Неофит Рилски“ гр. Долна баня отбелязаха Международния ден на толерантността с редица събития: групата от СИП „Фолклор на етносите“ подготви презентация за толерантността и заедно с Ученическия парламент я представиха пред другите ученици.

В ОУ „Христо Ботев“, с. Лопян учениците от Ученическия парламент призоваха своите съученици да изразят себе си чрез стикери, на които да запишат своето мнение за това, как разбират думата „Толерантен“.

Училищата в селата Търнак и Беглеж в Северозападна България също се включиха в честването на Деня на толерантността с позитивни послания и ръчно изработени предмети.

Своя „Седмица на Толерантността“ откри училището в с. Книжовник на 16-ти ноември под мотото „Аз избрах да бъда по-добър! А ти?“

В отбелязването на Деня на толерантността се включиха и училищата:

ОУ „Христо Ботев“, кв. Победа, гр. Бургас, ОУ „Христо Ботев“, с. Бреница, НУ „Васил Левски“, гр. Омуртаг, СОУ „Любен Каравелов“, гр. Варна, ОУ „Добри Войников“, с. Победа, ОУ „Поп Минчо“, с. Коларово, ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, с. Стрелци, СОУ „Паисий Хилендарски“, гр. Върбица, СОУ „Христо Ботев“, с. Галиче, ГПЧЕ „Алеко Константинов“, гр. Правец.

ва фрамонтност от страна на участниците в срещите – дискусии, както и обсъждане на основните продукти от проекта – методология и учебен план по финансова грамотност за младежи от групите в неравностойно положение в обществото и начини за тяхното разпространение сред заинтересовани лица.

В рамките на процеса по набиране на информация относно интересни теми по финансова грамотност, които ще залегнат в бъдещ учебен план по финансова грамотност, ще бъдат проведени 7 срещи – дискусии с младежи от уязвимите групи. Център „Амалипе“ вече проведе първата среща – дискусия на 1 октомври в ОУ „П. Хилендарски“, гр. Горна Оряховица с родители от създадения към училището родителски клуб. Всички родители бяха от ромски произход и бяха изключително заинтересовани от проекта. Останалите срещи ще бъдат проведени до края на месец януари 2016 г.

Проектът е двугодишен инициатива, финансирана по програма Еразъм+, в която участват 7 организации от Испания, Австрия, Англия, Италия и България. Той цели планиране и разработване на програма за обучение по финансова грамотност, адресирана до младежи от групите в неравностойно положение в обществото. Програмата за обучение по финансова грамотност ще има за цел да насърчи обучението по предприемачество на младежи, да повиши пригодността им за заетост и създаване на собствен бизнес, както и да ги подкрепи в бъдещият им живот и кариера в съответствие с тяхното лично и професионално развитие.

КХЕРЕ (У ДОМА)

Основен бе Доброволчески клуб „Слънце за всеки“

На 12.11.2015 г. студентите от ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“, специалност „Начална и предучилищна педагогика“ с академически наставник доц. дпн Мариана Мандева, сформираха доброволчески клуб към ЦМЕДТ „Амалипе“.

За отговорник на клуба бе предложена и избрана Милят Ахмедова, студент в 4-ти курс. Чрез участието си в клуба бъдещите педагози ще имат възможност да се включват в разнообразни дейности на терен в училищата, с които ЦМЕДТ „Амалипе“ работи. Първата им инициатива беше във връзка с отбелязването на Деня на толерантността – 16 ноември. По изключително оригинален начин доброволците от „Слънце за всеки“ показаха пред студентите в 5-ти корпус на ВТУ и на минаващите граждани и гости на Велико Търново, че въпреки различния си външен вид, отвътре всички сме еднакви.

Дейностите на доброволците не спреха дотук и те поеа нова инициатива. Този път за събиране на детски книжки, които ще бъдат дарени на деца, лишени от родителски грижи, в навечерието на светлия християнски празник -

продължава на стр. 7 >>

НАБЛЮДАТЕЛ

Университетът Уоруик бе домакин на втората международна среща по проект EDU-FIN

На 21 и 22 октомври 2015 г., в университета Уоруик, Ковънтри, Великобритания, се проведе втората международна среща по проект Едуфин – методика за финансова грамотност, адресиран до младежи от групите в неравностойно положение в обществото. На срещата присъстваха представители от партньорските организации, включени в консорциума, между които и Десислава Стефанова и Таня Ванова от

Център „Амалипе“.

Основната цел на срещата бе анализиране на постигнатото до момента по проекта, в частност процеса по набиране на информация относно интересни теми по финансо-

КХЕРЕ (У ДОМА)

Първа работна среща по проект „LAD - Език за превенция на отпадането от училище“

На 14 и 15-ти ноември в Русе се проведе първа работна среща на партньорите по проект „LAD - Език за превенция на отпадането от училище“ (обучение по български език като втори език за деца в предучилищна възраст и първи клас). Участие взеха представители на всички партниращи организации, а именно: Международно Дружество Елиас Канети, Русе, България, Амалипе - Център за междуетнически диалог и толерантност, Велико Търново, България, Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg, Германия, Великотърновски Университет „Св. Св. Кирил и Методий“, Велико Търново, България, Colegiul Național Pedagogic „Constantin Brătescu“, Констанца, Румъния, ОУ „Ангел Кънчев“, гр. Русе, България, ОУ „Алеко Константинов“, гр. Русе, България и ЦДГ „Червената Шапчица“, гр. Русе, България.

През първия ден на срещата беше представен проекта, неговата структура, времеви график и задачи на всеки един от партньорите. Д-р Вана Димитрова от ЦМЕДТ „Амалипе“ изнесе презентация на тема: „Ромите в България: групово деление и специфики през призмата на образователните, социалните и здравните нагласи“.

Вторият ден беше посветен на работа по групи. Единият екип обсъждаше съдържанието на учебните материали, а другият разработи модел за работа със семейства.

Следващата среща ще се проведе в Хайделберг, Германия, където вече има разработена методология за работа с деца, за които немският език не е майчин. Тя се прилага успешно при 4 и 5-годишни деца (в Германия учениците тръгват на училище на 6 години).

Erasmus+

Международно
Дружество
Елиас КанетиHUMAN
RESOURCE
DEVELOPMENT
CENTRE

>>> продължава от стр. 1

НАБЛЮДАТЕЛ

Комитетът на ОП Развитие на човешките ресурси одобри нови операции в областите заетост и социално включване

Операцията допълва обявената по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ схема „Ограмотяване на възрастни“, като ще насочва към ограмотителни курсове регистрираните в Бюрата по труда безработни, а също така ще включва в обучение за професионална квалификация тези, които са преминали ограмотителни курсове. Така ограмотените ще могат да придобият степен на професионална квалификация или част от професия. Обучаемите ще получават стипендия – 10 лв. за непътуващи и 15 лв. за пътуващи (т. е. ще отпадне нуждата от събиране на билети за пътуване).

Планирано е по операцията да бъдат включени над 6 000 безработни лица.

С 5,5 млн. лв. Оперативната програма ще подпомогне 520 лекари – специалисти да специализират в областта на медицината или денталната медицина. Операция

„Специализация в здравеопазването“ продължава започнатото от предходния програмен период. Един от основните въпроси, поставени от Аурелио Сесилио, началник на отделна за България, Румъния и Малта на Европейската комисия е обаче как ОПРЧР би гарантирала, че тази инвестиция ще подпомогне повишаването на качеството в здравната система и тези млади хора ще останат да прилагат уменията си в България. Разбира се, отчетено беше, че един от базисните фактори е здравната реформа и промените в здравната сфера. Въпреки това обаче, Аурелио Сесилио предложи дори да се помисли за условност, която да гарантира, че подпомогнатите специализанти ще продължат известно време да бъдат включени в здравната система в България.

Одобрена беше и схема с бюджет 5 млн. лв. за въвеждането на ваучерна система за предоставяне на услуги в дома. Разработената по ОП РЧР операция ще даде възможност за създаване и прилагане на иновативна практика за предоставяне на услуги в дома на потребителя, като едновременно с това ще бъдат създадени нови работни места, на които ще бъдат наети безработни лица, вкл. в неравностойно положение на пазара на труда, които са регистрирани в бюрата по труда. Очаква се по схемата да бъде осигурено работно място на 600 лица.

Чувствително бе увеличен бюджетът на операция „Ново работно място“ – от 40 млн. лв. на 100 млн. лв. Основната причина е високият интерес: в рамките на първия краен срок са подадени над 1600 проекта, а до края на втория срок (19.11) те вероятно ще надхвърлят 2000. Лошата новина е, че бе отменен третият краен срок, а от името на Европейската комисия Аурелио Сесилио заяви, че тази операция няма да бъде обявена отново и с нея през следващите години трябва да се ангажира държавният бюджет.

Очаква се в рамките на увеличения бюджет да бъде подсигурана заетост до 12 месеца за 7500 лица, а 6250 да придобият степен на професионална квалификация.

Увеличен бе и бюджетът на операция „Обучение и заетост“ на 81 млн. лв. Чрез нея ще бъдат подкрепяни лица над 29 г., като приоритет ще бъдат дълготрайно безработните, безработните с основно и по-ниско образование и безработните над 54 г. Те трябва да бъдат поне 50 % от включените и за тях ще се поема субсидирана заетост до 12 месеца. За участниците извън тези три групи програмата ще покрива 6 месеца пълна субсидирана заетост и още 6 месеца осигуровки.

Одобрени бяха и две операции в сферата на здравеопазването на обща стойност 12,5 млн. лв., които са в подкрепа за формирането и устойчиво провеждане на политика за запазване и развитие на човешките ресурси в системата на здравеопазването. Планираните по ОП РЧР мерки целят да се повиши задоволеността на „белия“ сектор от висококачествена работна сила, разполагаща със специфични умения, отговарящи на високите изисквания за добре подготвени и обучени кадри.

Като безспорен успех беше отчетена получената през месец октомври от Управляващия орган акредитация на системите за управление и контрол на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020, което е висока оценка за капацитета и професионализма на Управляващия орган за управление на средствата от ЕС.

В сферата на социалното включване беше одобрена операция „Социално-икономическа интеграция на уязвими групи“. Детайлно описание на нейните параметри можете да намерите на: <http://www.amalipe.com/index.php?nav=news&id=2411&lang=1>

КХЕРЕ (У ДОМА)

Проект "Дигитална културна съкровищница „Север +“"

Стартираха дейностите по проект "Дигитална културна съкровищница „Север +“: документиране, запазване и предоставяне на широк обществен достъп до културното наследство в библиотеки, музеи, архиви и галерии в Северна и Централна България"

Проектът е съвместна инициатива на Регионална библиотека „П. Р. Славейков“, гр. Велико Търново и Център „Амалипе“ и предвижда документиране и запазване на културното наследство, създаване на Дигитален център "Култура и история" и мрежа за предоставяне на интелектуален достъп до него в културните институции и организации: библиотеки, музеи, галерии и местни архивни сбирки на партньори от Северна и Централна България.

Чрез съвременния център за цифровизация ще се обединят усилията на сродни културни институции в опазването и цифровизирането на културното и документално наследство, за чието опазване носят отговорност.

В резултат на изградения дигитален център ще се осигури широк и лесен достъп до културното наследство в културните институции от Централен северен район на България, като освен физическото ползване на културните ценности се осигурява възможност и за интелектуален достъп до тях, без да се увреждат или подлагат на риск за да се запазват оригиналните обекти в дългосрочен план за бъдещите поколения.

Дейности, в които Център „Амалипе“ ще се включи:

1. Проучване състоянието и детайлизиране на наличните специализирани колекции на участниците в проекта - Център Амалипе ще се включи в тази дейност с младежите, с които работи – роми и нероми, по-голямата част от които са членове на младежкия доброволчески клуб „Младежта е толерантност“. В проучването ще се включат около 20 младежи. В проучването Център Амалипе ще постави специален акцент върху издирването на свидетелства, факти и други източници за развитието и приноса на ромската култура и общонационалната култура – не само българска, но и европейска. Ще бъде създаден специален раздел, в който експлицитно ще бъдат представени ромски художествени автори и автори, които в произведенията си разглеждат ромската тема.

2. Обучение на екипите по дигитализация със сканиращ хардуер и софтуер, фотозаснемане, 3D моделиране, работа със софтуер за оптично разпознаване на текст, изграждане на масиви с анотации и метаданни - Център Амалипе ще участва в тази дейност чрез широката мрежа от училища и мрежата от Центрове за развитие на общността (Център Амалипе има създадени ЦРО в 11 населени места). Вече повече от 10 години, училищата, с които Център Амалипе работи включват в програмата си изучаване на ромски фолклор. Една част от работата по тази програма предполага проучвателски дейности, насочени към ромска история и култура. Център Амалипе ще организира прилагане на наученото в работата на училищата. Минимум 50 училища ще се включат в прилагането на дигитализация на културно наследство в часовете по „Фолклор на етносите – ромски фолклор“. Учениците ще имат специфични задачи, които трябва да разработят, ползвайки електронна база данни.

3. Разпространение и промотиране на резултатите от проекта – Ще бъдат организирани изложби със събраните и дигитализирани продукти за 8 април – международния ден на ромите. В края на учебната година Център Амалипе ще събере разработените от учениците продукти и те ще бъдат изложени по време на Международния детски ромски фестивал „Отворено сърце“ в РНБ. Преподаватели в училища, с които Център Амалипе работи по програмата „Фолклор на етносите – Ромски фолклор“ ще бъдат обучени да ползват дигиталната библиотека и да я използват в часовете по ромски фолклор.

Предвидено е дейностите по проекта да приключат през месец април 2017 година.

>>> продължава от стр. 1

ФОКУС

Възхитително представяне на ученици от ученическите парламенти ...

Рилски", гр. Долна баня), Алберт Ангелов (СОУ "Хр. Ботев", с. Галиче), Илиан Неделчев (СОУ "Хр. Ботев", гр. Тутракан) и Марти Драганова (37 СОУ "Райна Княгиня", гр. София), ръководени от Десислава Стефанова, Център "Амалипе" и Росица Иванова, секретар на НССЕИВ

представи разнообразна програма. На фона на компилация на популярна българска и ромска музика учениците, облечени в автентични носии от различните етноси, споделиха картата на България и споделиха десет интересни факти за ромите и ромската култура. След което последва етюд за любовта между българин и ромско момиче, представен от Стефан Станев и Йорданка Георгиева и китка от български хора, в които се включиха представители на Съвета на Европа и българското представителство в Страсбург.

След тържествената церемония учениците бяха приети от българският посланик и постоен представител към Съвета на Европа Катя Тодорова, като разказаха за себе си, своите мечти и дейностите, които организират като председатели на ученическите парламенти. Г-жа Тодорова бе запозната и с цялостната дейност на Център "Амалипе" като една от най-големите ромски организации в България, работеща за интеграция и приобщаване на ромите.

Център "Амалипе" се включи и в коледния базар в сградата на Съвета на Европа. Българският щанд бе украсен със стотици ръчно изработени картини, кукли, пана и картички, изработени в часовете по Фолклор на етносите – ромски фолклор.

Участниците имаха възможността да разгледат сградата и да научат исторически факти за създаването и същността на Съвета на Европа. Както и свободно време за разходка и забележителности в европейския град.

Учениците са част от групата "ГолЕмата работа" и са селектирани по ясно определени критерии, които включват активно участие в ученическия парламент, инициране на дейности и кампании за толерантност и продължаващо образование.

Програмата „Всеки ученик ще бъде отличник“ е инициатива на Център „Амалипе“, осъществена с финансовата подкрепа на Тръст за Социална Алтернатива и обхваща над 170 училища от цяла България. Един от основните фокуси на програмата е овластяването на учениците и превръщането им в достойни български граждани с активна позиция.

Благодарим на всички училища, които се включиха в изработването на материалите!

УЧИЛИЩЕ

Семинари по СИП „Фолклор на етносите – Ромски фолклор” събраха учители от цяла България

Над 120 учители от цяла България участваха в семинари за 2015 г. по СИП „Фолклор на етносите – ромски фолклор”, част от проект „Всеки ученик ще бъде отличник”, осъществяван с подкрепата на Тръст за социална алтернатива.

Обученията се проведоха в хотел „Лесопарка”, гр. Лясковец от 18-ти до 20-ти октомври и 2-4 ноември. Гости на събитието бяха Роберто Джераси, съветник в Министерството на образованието и науката, и Надя Кантарева-Барух, главен редактор на вестник „Аз Буки”.

По време на тридневната програма на обучението се акцентира върху значимостта на СИП „Фолклор на етносите – ромски фолклор”, като важен инструмент за превенция на отпадането на учениците от училище, обхващащ учениците, техните родители и учителите. Участниците, разделени по групи бяха обучени да работят по изготвените от ЦМЕДТ „Амалипе” учебни помагала. Запознаха се и с характеристиките на ромските групи у нас, техния произход и история. Споделени бяха полезни практики при организирането на извънкласни дейности при работата с учениците и техните родители.

Преди всичко, учителите се забавляваха по време на обучението, докато усвояваха театрални техники на словесно-изпълнителското изкуство, които да приложат в работата си с учениците. В практическите занимания се представяха и сценични реализации на приказки от съдържанието на учебните помагала.

Еднозначна е оценката на учителите за семинарите – пълна удовлетвореност от занятията и приложимост на теорията в практическите части.

УЧИЛИЩЕ

Две обучения за родители от цяла България се проведоха през ноември

Повече от 100 родители от родителските клубове в Северна и Южна България участваха в двете обучения през ноември. Първото събитие бе от 6-ти до 8-ми ноември в гр. Лясковец, а второто се проведе в гр. Пловдив от 13-ти до 15-ти ноември.

Лектори на двете обучения бяха председателят на Център „Амалипе” Деян Колев, регионалните координатори Петър Малинов, Атанас Кузманов, Йонка Данова, Диана Якимова, Нели Николова и Таня Ванова. Те застъпиха следните теми: „Какво е „Амалипе?”, „Ромските групи в България и техните особености”, „Ролята на родителските клубове в училището”, „Ранните бракове - предпоставка за ранно отпадане от училище”, „Допитване до общността и как да го направим”. Родителите се информираха за възможностите за допълнително финансиране на училищните дейности по новите оперативни програми и схеми, като по този начин родителски активни и училищни настоятелства могат да подпомогнат училището и училищният екип и заедно да направят училището – хубава и

приятелска среда за възпитаване и образование на нашите деца.

Обърнато бе внимание и на на Центровете за развитие на общността, където модераторите трябва да познават семействата и е от значение родителските клубове да си сътрудничат с тях.

Поставен бе акцент на родителските клубове – как се сформират, какво е влиянието им в училищата и как да участват в образователния процес. Това може да стане чрез периодични срещи, анкети, с които се оценяват училищните дейности. Деян Колев подчерта възможността за влияние на родителския клуб в СИП, чрез малки ремонти на материалната база, но преди всичко да се насочи внимание на общинското ръководство към включване на училището в проекти за ремонт, саниране и др.

Обученията преминаха при голяма активност и интерес. Споделени бяха атрактивни решения за успешна дейност на родителските клубове. Родители, които идват от училища, в които няма сформирани родителски клубове, проявиха изключителен интерес как да инициират тази дейност и как биха били полезни на училищното ръководство.

Подкрепата за Център „Амалипе” е осигурена от фондация „Тръст за социална алтернатива”. Изявленията и мненията, изразени тук, принадлежат единствено на Център „Амалипе” и не отразяват непременно вижданията на фондация „Тръст за социална алтернатива” или нейните партньори.

ТРЪСТ
ЗА СОЦИАЛНА
АЛТЕРНАТИВА

РОМСКО ЗДРАВЕ

Анализ на реформите в здравеопазването и тяхното отражение върху ромската общност в република България през 2015 година

Ноември 2015

Омбудсман

Националният омбудсман ще излезе с общо четири становища за корекции в законодателния процес и приемането на бюджета за здраве за 2016-а година. Едното от тях ще бъде преразглеждане на финансовите лимити на болниците за следващата година. Омбудсманът ще изготви становища и по подзаконовите нормативни актове, които се приемат от Министерството на здравеопазването, в това число по Наредбата за проучване на удовлетвореността на пациентите от медицинските дейности.

НЗОК -2016

НЗОК през 2016 няма да заплаща за 3000 болнични легла, които са за активно лечение. А други 3000 ще се превърнат в такива за долекуване или за хосписи. Промените ще се въведат с Националната здравна карта, чието изработване бе временно забавено от общините заради ангажираността им с местните избори. Решено е излишъкът от 6000 легла за активно лечение да се разпредели по области.

До 31 декември 2015 закриват домовете за деца с увреждания

До края на годината ще бъдат закрити всички домове за деца с увреждания. В момента те са 11 и в тях са настанени около 60 деца и младежи съобщиха от Държавната агенция за закрила на детето. В осем големи общини в страната вече функционират 9 центъра за деца за резидентна медицинска грижа. Акцентът в тези услуги пада върху здравното обгрижване. От старта на изпълнението

на Националната стратегия "Визия за деинституционализация на децата" (2010 г.) 718 деца от специализирани институции (домове за деца с увреждания, домове за деца, лишени от родителска грижа, домове за медико-социални грижи) са поети от услугата "приемна грижа". По данни на Агенцията за социално подпомагане към края на август 2015 г. общият брой на децата, настанени в приемни семейства и пребиваващи в тях, е 2342. От началото на годината до края на август 2015 г. пък в приемни семейства са настанени 849 деца.

Български лекарски съюз

БЛС замразява преговорите със здравната каса за Националния рамков договор за 2016 г. Причината е, че с текстовете от Закона за бюджета на НЗОК за догодина се отнемат права на съсловната организация. За пръв път догодина се предвижда рамковият договор да влезе в сила от 1 април, а не както досега - от 1 януари. До 1 април ще важат правилата от тази година.

Електронен болничен лист

С въвеждането на електронния болничен лист и за работодателите през 2016 г. болничните ще се изплащат до 10 дни. Сега нормативният срок за изплащане на паричното обезщетение е до 15 работни дни от представянето на всички документи в НОИ. Първото подаване на документи по електронен път всъщност ще е до 10 февруари, тъй като срокът е до 10-о число след месеца, в който е представен документът. Така че реално тези, които регулярно подават такива документи, ще имат 2 месеца и повече, за да извършат тази регистрация.

Националната здравна стратегия 2014-2020

Правителството предложи на Народното събрание да приеме актуализация на Националната здравна стратегия (2014-2020). Политиките за опазване и подобряване на здравето са насочени към генериране на дългосрочен икономически растеж на национално и регионално ниво, както и към осигуряването на ефективно действие на защитните механизми на публичния сектор по отношение на социалното включване и борбата с бедността. "Национална здравна стратегия 2020" е основана на разбирането за междусекторното сътрудничество, реализирането на възможностите за обединяване усилията на работещите в различните области на социално-икономическия живот и на регионалните общности за постигане на очакваните резултати за опазване и повишаване на здравето на нацията.

Пенсии за инвалидност

За първите девет месеца на 2015 г. 23 620 души са получили лични пенсии за инвалидност поради общо заболяване, като техният относителен дял в съвкупността от всички новоотпуснати лични първи пенсии е 31,6%. Спадът на ТЕЛК-те за деветмесечието е с 1,9% спрямо 2014 г. или 447 лица. В последно време е засилен контрола върху предоставянето на инвалидни пенсии от 01 януари т. г. е отпаднала възможността социалната пенсия за инвалидност да се получава заедно с друг вид пенсия, като по този начин се изключва възможността за един и същ риск – инвалидност, да се получават два вида пенсии.

НЗОК ще плаща за инсулинови помпи

От 1 април 2014 здравната каса ще поеме консумативите за т. нар. инсулинови помпи за диабетици. Самите помпи пък ще се предоставят на болните от фирмите - вносители на апаратите. По аналогия на тест-лентите и глюкомерите фирмите следва да предоставят апаратчетата на своите пациенти.

Мобилни аптеки в малките населени места

Денонощният режим на работа става задължителен за аптеките в големите градове. В областните центрове, където има недостиг на нон-стоп работещи аптеки, фармацевтите ще трябва да осигуряват 24-часови дежурства по график, предвиждат промени в закона за лекарствата. С тях се въвежда национална аптечна карта, която трябва да осигури оптимален достъп на населението до медицински услуги.

В областните градове без достатъчно денонощни аптеки ще се правят 3-месечни графици от съответната регионална здравна инспекция, в които ще пише кои аптеки и кога ще работят 24 часа. Графикът ще е задължителен, ще обхваща всички разкрити аптеки в града, а за неспазването

му глобите за фармацевтите ще са от 1000 до 3000 лв. за еднолични търговци и от 2000 до 6000 лв. за по-големите фирми.

За по-малките населени места без аптеки се предлагат други мерки. Едната е, че законът вече ще позволява да се откриват "мобилни аптеки". Те ще бъдат структури на открити в областния град аптеки. Освен това в населени места с недостиг от аптеки ще могат да осъществяват дейност на втори или следващ адрес аптеки, получили разрешение за търговия на дребно с лекарствени продукти на друго място. Идеята е, че разкриването на втори и следващ адрес на вече съществуващ обект ще изисква по-малко инвестиции и разходи. На втория адрес ще работят магистър-фармацевти поне по два дни седмично по 4 часа.

Доплащане

Пациентите ще доплащат по-малко за частично поети от здравната каса лекарства, предвижда наредба на здравното министерство, приета от кабинета. Частта, плащана от пациентите, тепърва ще е до 60% от цената на най-евтиния препарат в дадена група. Т. е. ако касата поема напълно препарата от едно международно непатентно наименование, като най-евтиният е 1 лв. и е 100% платен от НЗОК, за останалите, частично поети, пациентите няма да плащат повече от 60 ст. В момента няма такова ограничение, безплатен е най-евтиният, но няма таван за най-скъпия и пациентът може да доплати 50 лв. например.

Възстановяването на здравноосигурителните права през 2016 г

Близко двойно по-скъпо ще е възстановяването на здравноосигурителните права през 2016 г.

След 1 януари 2016 г. прекъснатите здравноосигурителни права на гражданите ще се възстановяват при условие, че заплатят всички дължими здравноосигурителни вноски за последните пет години – 60 месеца, а не както е сега – три години. Промяната в Закона за здравното осигуряване е публикувана в Държавен вестник в края на юни, но ще влезе в сила шест месеца по-късно, посочват от приходната агенция.

Смяна на личен лекар

До края на декември 2015 здравноосигурените граждани могат да сменят личния си лекар.

Не е необходимо хората, които избират нов семеен лекар, да известяват досегашния, а това се случва по служебен път. Здравноосигурените пациенти имат възможност да сменят своя личен лекар два пъти годишно – през декември и през юни.

>>> продължава от стр. 3

КХЕРЕ (У ДОМА)

Основан бе Доброволчески клуб „Слънце за всеки“

Коледа. Събирането на книгите ще протече под надслов „Подари прозорче към света“ и ще продължи до 14.12.2015 г.

В кампанията ще се включат: Училища, които участват в проект „Всеки ученик ще бъде отличник“, Центрове за развитие на общността към ЦМЕДТ „Амалипе“ и доброволците от Педагогическия факултет.

В кампанията, може да участва, всеки който има желание и възможност да допринесе за каузата.

Може да изпращате своите детски книжки до Централен офис на ЦМЕДТ „Амалипе“ - 5000 Велико Търново, ул. „Цар Самуил“ 4.

За контакти:

Мелят Ахмедова – Представител на Доброволчески клуб към Педагогически Факултет на ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“, тел: 0882053154

Валери Ангелов – Представител на ЦМЕДТ „Амалипе“ – ВТ, тел: 0882247945

КХЕРЕ (У ДОМА)

Дари радост на деца, възрастни и самотни хора с увреждания!

По инициатива на Център за развитие на общността град Павликени, местните клубове в с. Батак и град Бяла Черква, създадени към ЦМЕДТ „Амалипе“, се организира кампания за набиране на дрехи, играчки, бастуни, медицинско оборудване и консумативи. Дарението бе осигурено благодарение на Сдружение „Верният настойник“ с председател г-н Жельо Желев от гр. Бургас и Сдружение „Свят без граници“ с председател г-н Ганчо Илиев - гр. Стара Загора.

Добросъсърдечие-то и желанието на модераторите Стефан Стефанов, ЦРО-Павликени; Венелин Илиев, гр. Бяла Черква; Сергей Сашев, с. Батак, и тяхното усърдие помогна дарението да достигне до децата от детските градини на община Павликени и ромската общност в гр. Бяла Черква, с. Стамболово и с. Батак.

Много хора имат желание да помогнат, но не го правят, защото смятат, че тяхната помощ е незначителна и не би довела до промяна. Ние ви уверяваме, че и най-малката помощ е от голямо значение - „Заедно можем повече“. През последните няколко години ЦРО-Павликени се доказва със своето участие в различни кампании в подкрепа на деца-ученици, възрастни и болни хора, за което сърдечно им благодарим.

ЦМЕДТ „Амалипе“ изказва своите благодарности на инж. Емануил Манолов, кмет на общ. Павликени за подкрепата и съдействието на колегите от ЦРО-Павликени.

УЧИЛИЩЕ

Регионални директорски срещи по проект „Всеки ученик ще бъде отличник“

През месец ноември в рамките на проект „Всеки ученик ще бъде отличник“ бяха проведени регионални директорски срещи, както следва:

20-21 ноември в град Варна за регионите Североизточна и Югоизточна България

22-23 ноември в село Вонеща вода за регионите Южна-централна и Северна-централна България

27-28 ноември в село Рибарица за регионите Североза-

падна и Югозападна България

На срещите участие взеха около 160 директора от цялата страна. Срещите бяха проведени в рамките на два дни. Гости на срещата бяха: експерти от РИО – гр. Плевен, РИО – гр.

Монтана, директори на училища на които им предстои включване към проектните дейности, Мария Стойчева – Председател на Общински съвет – гр. Тетевен и други.

Първите два модула включваха три основни акцента: Резюме на мониторинговия доклад за изпълнение на първите два етапа от Програмата за намаляване на отпадане на ромски деца от училище /2010 г. – 2013 г.; 2013 – 2015 г./.

Основните дейности в тях са свързани с овластяване на ученици и родители, методическа помощ и педагогически инструментариум за работа в мултикултурна среда, методическа помощ за изпълнение на училищната стратегия за превенция от отпадане, обмен на опит и добри практики между училища и др. Обобщената оценка е категорична: проектът има потенциал да се превърне в национална програма. След което бяха презентирани целите, дейностите и основните елементи на третия етап от Програмата – „Всеки ученик ще бъде отличник“, както и начините за финансиране на дейностите по него.

Работните срещи се реализираха в работа по групи, разделени на регионален принцип. Споделяне на успехи, проблеми в реализиране на училищни дейности по учебно-възпитателния процес и извънкласната работа, работа по проекти и сътрудничество с местна управа, организация на екипите по реализиране на т. нар. „малък грант“ и участие на училищата в инициативи на организацията до края на първия учебен срок бяха сред основните теми за разискване.

През втория ден от работната среща участниците бяха запознати с финансовия инструментариум, предлаган от новите оперативни схеми и партньорствата на Център „Амалипе“ с общините. Представени бяха и редица добри практики от училищата в мрежата.

Изключителен интерес предизвика Кампанията „Заедно сме по-добри в ...училище“, която стартира през м. юли под патронажа на Маргарита Попова – вицепрезидент на Република България.

Обсъдени бяха възможностите за училищни дейности в подкрепа и присъединяване към инициативата на Център „Амалипе“ в която се включиха посланици, популярни журналисти, културни дейци и др. през следващия етап на кампанията.

Участниците оцениха срещите като необходими, ефикасни и ползотворни.

Подкрепата за Център „Амалипе“ е осигурена от фондация „Тръст за социална алтернатива“. Изявленията и мненията, изразени тук, принадлежат единствено на Център „Амалипе“ и не отразяват непременно вижданията на фондация „Тръст за социална алтернатива“ или нейните партньори.

**ТРЪСТ
ЗА СОЦИАЛНА
АЛТЕРНАТИВА**

